

Izhaja vsak četrtak ob 4 uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 6 K, za druge dežele izven Avstrije 5 K.

Rokopise sprejema Narodna Tiskarna v Gorici, ulica Veterinari 10.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Naročnino in naznana s prejemoma upravnistvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalistu nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corna) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Oj, ta soldaški stan!

Je že stara pesem, da je vojaščina potrebno zlo, ki provzroča državam ogromne stroške, posameznim družinam pa obilo škode. Mogoče bodo s časom ublažili slabe posledice vojaščine, odpravili pa nikdar, ako ljudje ne postanejo angelji brez strasti in zavisti. Posebno težko breme je vojaška služba za kmečki stan, kateremu vzame za več let najboljše delavske moči. Kmet že težko dobi za drag denar potrebne posle, ker vse drvi v mesta, tovarne in v Ameriko. Ko mu pa doraste sin, vtaknejo ga v vojaško sukunjo. Naravno je torej, da marsikateri oče išče pomoči in sveta, kako bi oprostil svojega sina triletne vojaške službe ter ga spravil v nadomestno rezervo.

V tem oziru pa so brambeni zakon in razne ministerske naredbe iz leta 1889 celo tistim premalo znane, ki bi jih že po svoji službi in dostojanstvu morali bolje poznati. Gotovo imajo posamezni razmeroma največ sitnosti in praznih petov ravno zaradi vojaščine. So ljudje, ki so naravnost gluhi. N. pr.: Oče je vložil po svojem poslanecu na razne inštanice že štiri prošnje, da bi mu sina premestili v rezervo. Vse prošnje so bile odbite v smislu brambenih predpisov. Konečno dobi poslanec pismo, da ni storil svoje dolžnosti. To pa v zahvalo za razna pota!

Drugi slučaj: Oče bi rad oprostil drugega sina triletne službe, ker mu je prvi sin pobegnil v Ameriko ali pa se je doma oženil. Vsaka prošnja je brez uspeha, in vendar rote poslanca, naj dela čudeže itd.

Zato hočemo navesti bistvene določbe brambenih predpisov z ozirom na olajšave v vojaški službi.

V smislu § 33. brambenega zakona z dne 11. aprila 1889 št. 41, se pridele nadomestni rezervi tisti naborniki, ki so lastniki podedovanih (ne kupljenih) kmetij, če bivajo na kmetiji, sami oskrbujejo gospodarstvo in če dokažejo, da se z zemljiškimi dohodki more preživljati vsaj pet oseb. Ugodnost pa se ne dovoli, ako je kmetija darovana, n. pr. posinovljencu ali če je kmetija združena z obrtjo (mesarijo, gostilno itd.), ki sama more preživljati družino. Prošnja za premestitev v nadomestno rezervo pa je treba vložiti že pred naborem, meseca januarja ali vsaj februarja pri okr. glavarstvu. Prošnja je treba priložiti izvleček iz zemljiške knjige, prisojilno pismo, katero more nadomestiti tudi davčna knjižica ali potrdilo sodne oblasti, da je nabornik v istini podedoval pos-stvo. Večkrat pa vlagajo prošnje za to ugodnost, ko so naborniki že potrjeni na tri leta ali pa so že v vojaški sukunji. S-daj naj poslanec pritiska kljake, seveda brez vsacega upeha!

Pravico, da pridejo v nadomestno rezervo imajo nadalje:

1. Etini sin za delo nesposobnega očeta ali vdove;
2. edini zet, ako pravica do ugodnosti ni obstojala že ob njegovi ženitvi;
3. po smrti očetovi edini vnuk za delo nesposobnega očeta ali stare matere vdove;
4. edini brat ali polbrat osirotelih in nedoletnih bratov in sester.

Pravico do te ugodnosti pa ima le edini zakonski sin, vnuk ali brat, oziroma zet, ki res skrbi za svoje stariše, starega očeta in mater, osirotele brate in sestre oziroma tasta in tušče.

Nezakonski sin ima pravico do te ugodnosti, ako dokaže, da preživlja svojo za delo nesposobno mater.

Ako ima torej na tri leta potrjeni sin še kakoga brata kjerkoli ali v Ameriki ali gori na zvezdi Martn, nima pravice do ugodnosti v smislu § 34. Vojaški krogi ne vprašajo, ali hoče in more drugi sin skrbeti za oslabelega očeta ali mater-vdovo. Zato so te prošnje skoraj brez izjeme odbite. Pač pa je izjemoma mogoče tuintam po dveletni službi izprositi dopust, ako je pri dotični stotnji slučajno število vojakov še zadostno.

Prošnje za ugodnost iz družinskih ozirnov pa se vedno vlagajo pri okrajnih glavarstvih.

Za delo nesposobne se amatrajo brez preiskave pri naborni komisiji vsi čez 70 let stari, ako županstvo potrdi nezmožnost; vse druge osebe, ako zaprisežene priče potrdijo nesposobnost za delo.

Ako pa okrajno glavarstvo prosilcu odreče pravico do ugodnosti, potem je vsaka prošnja odveč.

Brambeni zakon določa, da aktivna služba pri deželni brambi traja dve leti. V zakonu z dne 25. decembra 1893 pa čitamo: Določeni število podčastnikov primerno število moštva mora vojna uprava obdržati tudi tretje leto v aktivni službi. To navajamo v pojasnilo na razna vprašanja, zakaj brambovci po dveletni aktivni službi niso odpuščeni. Ta določba pa more biti naravnost krivična. Odvisno je namreč edinole od stotnika ali narednika, kdo mora še tretje leto nositi puško. Jasno pa je tudi, da stotnik ne obdrži najslabših, ampak najboljše fante.

Pač pa določa isti zakon: Ako mora brambovec služiti tri leta, mu velja to tretje leto za štiri tedne vojaških vaj, dve leti neaktivne službe in dvajset let črnovojništva. Ta odškodnina, ki v istini pomeni le štiri tedne vojaških vaj, je pač slaba tolažba za brambovca, ki mora tri leta pometati vojašnico. S tem smo hoteli nekoliko pojasniti vojaški zakon, da se zna ravnati, kdor bi prišel v podoben položaj.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dne 5. t. m. je bila zopet seja drž. zbora. Finančni minister je predložil državni proračun, po katerem znašajo skupne potrebe 2133.823.108 K; dohodki 2135.774.746 K; torej prebitka 1.951.638 K. Stroški so torej za 62 milijonov večji ko lani. Poljedelsko ministerstvo zahteva letos 4.411.000 K več ko lani; podpore za poljedelstvo se zvišajo za 1.840.050 K. Naučno ministerstvo pa zahteva kar 19,5 milijonov več. Ministerstvo za deželno brambo zahteva 6.800.000 K več in sicer 3 in pol milijona za deželno brambo in 3,1 milijona za orožnike. Dohodki so seveda tudi večji. Zemljiški davek da 400.000 K več; užitnina 10.132.000 K več; pri tobaku upa država dobiti 7 mi-

ljonov, pri železnicah 32 milijonov več; pri rudnikih 5 milijonov več.

Posl. Korošec je izjavil v imenu „Slovenskega kluba“, da se bodo Slovenci posluževali v zbornici in v odsekah pravice slovenskega jezika (Barno odobravanje). — V nagodbni razpravi bo govoril tudi poslanec Josip Fon.

Državni proračun in slovensko Primorje. — V državnem proračunu za prihodnje leto je vlada določila: 2000 K podpore „Šolskemu domu“ za vzdrževanje pripravljavnega razreda za srednje šole; za novoustanovitev slov. moškega učiteljskega v Primorju namesto slov. paralele v Kopra pavšalna vsota 12.000 K in 4000 K za stavbo; za izpopolnitev državnega ljudskega šolstva v Primorju (slovenske ljudske šole v Trstn) 20.000 K; za preložitve ceste Trnovo-Srpenica 40.000 K; za most preko Lijaka na šempaskem polju 4636 K; za zgradbo cest v gorškem in tolimskem okraju 20.000 K; za nakup uradnega poslopja v Tolminu 10.800 K.

Korporal — minister. — V ministerstvu je velika kriza. Odstopila sta dva češka ministra. Dr. Pačik najbrže ostane na svojem mestu; a trgovinski minister dr. Fořt se umakne. Tudi poljedelski minister graf Auersperk se umakne in najbrže pride na njegovo mesto posl. Prašek, ki je bil pri vojaki navadni korporal. Nekateri se temu sicer upirajo; a ni izključeno, da ne zasede mesta poljedelskega ministra češki kmet, ki je bil svoj čas korporal. Seveda so češki kmetje navadno obiskovali gimnazije ali druge srednje šole.

Nagodbni odsek ki ima prevojati nagobo, je izvolil za načelnika dr. Kramaža. Nemci so radi tega zapustili odsek, ki je ostal nesklepčen.

V Srbiji vladajo žalostne razmere. Vedni nemiri so povzročili v Beogradu obredno stanje. Spor se je začel tudi v kraljevi rodbini. Kralj je prijazen z morilci kralja Aleksandra, njegov sin prestolonaslednik pa jih sovraži. Zato zarotniki delajo nato, da bi prišel na prestol drugi princ. Oba brata se radi tega sovražita.

Drobne politične vesti. V Macedoniji se ponavljajo napadi in umori. — V državi Kongo v Afriki, ki je pod vladjo Belgijcev, so zamorci napadli Evropejce. Boj je trajal 2 dni. Mrtvih je 10.000 ljudi. — Pri volitvah za III. rusko durno je zmigala vlada. Revolucionjske stranke so poražene. — Pri volitvah v Črnigori so zmigali sami vladni pristaši. — Zoper ruskega carja so zopet odkrili zaroto. — V Maroku se je en rod zopet udal Francozom. V maroške dogodka nameravajo najbrže poseči tudi Anglija, Španija in Nemčija. — Na nizozemskih naselbinah so se uprli domačini in pomorili več Evropejcev. — Na Portugalskem so silno nezadovoljni s svojim kraljem Don Carlom. Revolucija je neizogibna. — Tudi Belgijci ne marajo za svojega kralja Leopolda II. Zamerijo mu, ker je vzel v zakon priprosto žensko in živi z njo v Parizu, namestu doma.

Darovi.

Za slov „Sirotišče“. — Uprava „Prim. Lista“ je prejela: Teodor Hribar 5 K; Jurij Klemenčič, Pačine 1 K; Batsgalj Andrej, Vrtovin 20 v; Anton Jerman, Dobrava 20 v; Edvard Pavlin trgovec 1 K.

S. K. S. Z.

O suženjstvu v rimski državi je sinoči jako lepo in poludno predaval g. dr. Karol Capuder. Predavanje je bilo jako dobro obiskano. Gotovo je bilo navzočih nad 100 ljudi iz vseh slojev. Predavanja S. K. S. Z. vzbujajo vedno večjo pozornost! S mišljeniki agitirajte za pristop k S. K. S. Z.!

Prihodnje predavanje bo v sredo 13. t. m. ob 8. uri zvečer. Predava g. dr. Dermastia o kartelih Prostor: Stekleni salon restavracije „Contra“.

Pristop k „S. K. S. Z.“ sta naznaili še društvi: „Slovensko kat. izobraževalno društvo“ v Cerknem in „Slovensko kat. izobraževalno društvo“ v Velikem Dolu na Krasu.

Somišljeniki! Agitirajte za pristop k „S. K. S. Z.“

Pozor na predavanje, ki bo prihodnje sredo! Predava g. dr. Dermastia o kartelih!

Začetek ob 8h zvečer! Privedite!

Novice.

P. n. gg. naročniki, ki še niso plačali zaostale naročnine, prosimo, da to takoj store na priloženih nakaznicah.

Na grobovih je bilo v petek jako zivaho. S-dajo, da je bilo na ta dan na pokopališču nad 10.000 ljudi. Grobovi so bili lepo okrašeni. Že jutraj in prejšnji dan so v velikih trupah nosili in vozili vence na pokopališče. Vreme je bilo lepo.

Cesar popolnoma ozdravel. — Cesarjev zdravnik je izjavil, da je cesar popolnoma ozdravel. Cesar ostane čez zimo na Dunaju, spomladi pa odpotuje na jug.

Odbor „Sov. katol. delavskega društva“ v Gorici ima v nedeljo ob 11 $\frac{1}{2}$ uri sejo v svojih prostorih.

Društvo „Slov. sirotišče“ je obhajalo v torek dne 5. t. m. obletnico po velikem dobrotočku r. monsignoru Janezu Abrahamu. V ta namen je bila v stolnici sv. maša.

Socialna demokracija in krščanstvo. — Nekaj socialistič pisatelj Blatchford je bil toliko odkrit, da je povedal, kaj socialisti sedijo o krščanstvu. Dejal je: „Kristjan ne potrebuje izobrazbe, ne inteligence. Da postane pa človek brezverec, se je treba učiti in misliti. Ne tajim ničesar. Ne vem nič o Bogu in ne

o posmrtnem življenju. — To so odkritosrčne besede. Tega moža so drugi socialisti zmerjali radi njegove odkritosrčnosti, ker je v tem pripomogel, da so ljudje spoznali socialiste in je njihov kandidat radi tega propadel. Ta odkritost je torej hvale vredna! A mož se v nečem precej moti! Nekdo je lahko velik brezverec, a zraven še večji tepec! Saj to vidimo navadno na naših socialistih. Da pa je kdo cel kristjan, mora znati saj katekizem, in že to je zaklad modrosti.

† Dr. Jožef vitez Tonkli. — V Gorici je umrl dne 1. novembra dr. Jožef vitez Tonkli, imejitelj reda železne krone, vitez Franc Jožefovega reda, bivši svetnik drž. sodišča upravni svetnik avstrijskega Lloyd, namestnik dež. glavarja, drž. in dež. poslanec, odvetnik itd. Svoj čas je igral veliko in odločilno vlogo v političnem življenju goriških Slovencev ter je bil vroč zagovornik slovenskih pravic. Že več let zaporedoma ga je mučila bolezen, trganje po udih. Trpel je hude bolečine. Naposled je tudi oslepel. Pogreb je bil v nedeljo dne 3. t. m. ob 2. uri popoldne. Na krsti je bilo opaziti posebno lepi venec „Goriške čitaince“ s trobojnimi trakovi. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva, zastopana je bila vlada po grafu Attems, dež. odbor po nam. dež. glav. dr. Gregorčiču, dalje po prof. Berbuču in dr. Eggerju, zastopana so bila tudi slovenska društva v Gorici. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Za slovenske izseljence. — Poseben odbor, v katerem je tudi naš dični državni poslanec g. dr. Gregorčič, pozivlje na ustanovni občni zbor Rafaelove družbe za varstvo slovenskih izseljencev. „Slovenska krščansko socialna zveza“ za Goriško odpošlje na shod svojega odposlanca. Vabimo vse, ki se zanimajo za izseljeniško vprašanje, da se udeležijo tega zborovanja. Račun našega izseljevanja kaže na izgubo; kaj nam je torej storiti? Zabraniti in ustaviti se to veliko moderno gibanje sedanje dobe ne da; omejiti in urediti pa se da, in skrajni čas je že, da to storimo. To pa je težka naloga, ki se more uspešno izpeljati le z združenimi močmi. Drugod po svetu vidimo državo, občine in sploh javnost, da obrščajo vso pozornost na izseljevanje ker čutijo važnost tega pojava. Naj li mi držimo roke križem? Ne. — Zatorej dne 11. novembra v Ljubljano!

Med političnimi vestmi poročamo, katere vsote so v državnem proračunu namenjene za slovensko Primorje.

Društvo krščansko mislečega učiteljstva je imelo danes dopoldne svoj občni zbor. Predsednik osnovalnega odbora g. L. Abram otvori zbor in pozdravlja došle. Tolmači dosedanje delovanje in njega dosedanje ukrepe. Bodri k delu in povabi zborovalce, da si izvolijo odbor. Volitev se je vršila na predlog g. Jož. Abrama, kurata z vsklikom: predsednikom je voljen gosp. Ant. Rustja, nadučitelj; podpredsednikom gosp. L. Abram, voditelj v „Sol. Domu“. Odborniki: L. Likar, nadučitelj; Avgust Poberaj, nadučitelj; Ant. Alfr. Vodopivec, nadučitelj; gospodine: Ernesta Blažica, učiteljica; Marija Čej, učiteljica; Ciril Metod Vuga, stolni vikar, in France Franko, kurat v Oseku. — Kot namestniki: gospodina Eliza Makuc učiteljica; gosp. Anton Benigar, nadučitelj v pokoju in gosp. Jožef Abram, kurat v Biljah. — Društvu kršč. mislečih učiteljev želimo obilo uspeha in mu kličemo: Na delo krščansko!

Imenitna častitka! — Dr. Vođušek je radi odušnega obtoženemu uslužbencu liberalnega dež. poslanca dr. Treota častital, da je prišlo do obravnave, češ sedaj bo oproščen in na ta način se opere z njegovega imena tudi nekaj, kar se ga je držalo. Doslej je bilo z imenom Gilévert združeno tudi ime oderuha. Tudi mi častitamo, da je prišlo do obravnave, ker pokazalo se je, da je bilo res, kar se je govorilo; čestitamo pa tudi liberalcem, ki so ob tej priliki pokazali kot zagovornike oderuštva.

Stranka kmečkih oderuhov se bo odelj zvala liberalna stranka. Torkova „Soča“ je namreč imela brezmejno predrznost, zagovarjati Giléverta, ki je odiral kmečke posestnike. Pravi, da jih ni res odiral, ker se je sam državni pravdnik opiral le na Gilévertov zagovor in ne na pričevanje prizadetih kmetov. Dejstvo pa je, da je državni

pravdnik dejal, da se noče ozirati na pričevanje prič, ker to ni potrebno in je že iz tega kar je Gilévert sam priznal, dokazano, da je Gilévert odiral ljudi. In takega človeka si upa braniti „Soča“, ki vedno kriči, da je liberalna stranka kmečka stranka. Samo sodišče je priznalo, da je Gilévert grdo ravnal, priznal je to tudi dr. Treo sam! Če ga sodišče ni obsodilo, ne pomeni to nič! Ne bomo govorili o razsodbi, ker ne smemo; a državni pravdnik se je pritožil in morda Giléverta in njegove liberalce v drugi instanci zadene drugo plačilo.

Izobraževalno delo! Jesen je tu in zima se bliža. To je naprimernejša doba za delo po naših društvih. Že obstoječa izobraževalna društva naj prično z rednimi predavanji! Kjer društev še ni, naj se osnujejo prej ko mogoče! Vemo, da bi marajke že davno radi imeli izobraževalno društvo, a jih še danes ni. Sedaj, ko imamo „S. K. S. Z.“ za Goriško bo veliko lažje pri snovanju društev. Naše ljudstvo je vedoželjno. Zato v vsako faro eno izobraževalno društvo, ki bi potom predavanj, dobrega berila in poštenega razvedrila dvigalo izobrazbo našega ljudstva! Na delo, da bo plačilo veselo!

Vrtojbarski Mrmolja vabi duhovnike v „agrarni“ tabor. To zabavo mu lahko privoščimo! Če so njegovi nameni res taki, kakor zatrjuje, nima vzroka, delati za novo stranko; mi zastopamo že davno vse tisto, kar je sedaj Mrmolja iznašel. Če pa misli, da bodo „agrarni“ naredili edinost med Slovenci, se moti. Saj se med seboj niste edini! Kam pelje „agrarna“ zvezda, je razvidno iz tega, da so v vodstvu sami liberalci. Če ste katoličani, pojdite z nami! Če ste liberalci, vas nemaramo! Tretje ni mogoče!

Slovenska šola v Aleksandriji. — Po prizadevanju našega rojaka P. Benigna se je ustanovilo v Aleksandriji šola za slovensko in hrvaško mladino. Konzul je delal težave. V sredo popoldne je deputacija dr. Sušteršič, Vuković in aleksandrijski odvetnik dr. Wolf prosila ministra zunanjih stvari Aarenthala nprave in gnotne podpore za to šolo. Minister je deputaciji izrazil svoje veselje nad šolo in obljubil svojo podporo.

Vprašanje na c. kr. okr. šol. svet za goriško okolico. — S katerim paragrafom šolske postave ali pa učnega reda se strinja ako učitelj razširja „Svobodno misel“ in znane bogoskopske razglednice?

Občni zbor družbe treznosti bo 11. novembra takoj po končanem ustanovnem shodu Rafaelove družbe, t. j. okoli 10. ure dop. na istem prostoru v Ljubljani. Spored: 1. Poročilo o stanju družbe in treznostnega gibanja. 2. Dr. Vladislav Pegana: Alkoholizem — kriminalistika — postavodajne reforme. 3. Dekan dr. Fr. Sal. Knausa: Pijančevanje in krščansko življenje. 4. Vek. Ravnihar: Alkoholizem in narodno gospodarstvo. 5. Prememba pravil in volitev odbora. 6. Slučajnosti. Zborovanje bo trajalo do 1/2. ure (in se po potrebi nadaljuje pop.). Popoldne ob 2. uri v mali dvorani „Uniona“ protialkoholno zborovanje duhovnikov. 1. Ako se ves dopoldanji program dopoldne konča, potem bo zborovanje duhovnikov takoj ob 2. uri pop. v mali dvorani. Ako se pa bo moralo skupno zborovanje popoldne nadaljevati, potem bo zborovanje duhovnikov šele po končanem velikem zborovanju. 2. Pravila se bodo v toliko spremenila, da se bo volil za vsako škofijo, oziroma pokrajino slovensko samostojen odbor, ker je le potem upanje, da se bo po pokrajinah razvilo živahnejše gibanje, ako bodo v vsaki škofiji imeli svoj odbor (enako kakor pri „Kršč. soc. zvezi“). — Zato pa nujno prosimo obilne udeležbe tudi od izvenkranjskih Slovencev. Povabljeni in dobrodošli vsi: neabstinenti ravnotako kakor abstinenti! Na svilenje — pri delu za blagor našega ljudstva!

Razstave goveje živine. — Kakor lani se bodo vršile tudi letos razstave goveje živine v toliminskem glavarstvu in sicer dne 8. novembra t. l. v Kobaridu, 9. nov. v Bovecu in 11. nov. v Tolminu, dočim je bila razstava v Cerknem dne 31. oktobra t. l.

Imenik porotnikov izrebranih povodom II. zasedanja porotniških obravnava c. k. okrožne sodnije v Gorici za leto 1907. Goganti Josip, Gorica; Tomasini Peter, Gorica; Massig Franc, Gorica; Fornasir Peter Nikolaj, Červinjan;

Leban Peter Pavel, Stonic; Podgornik Alojzij, Gorica; Šiligoj Ferdinand, Medana, Gorica; Comel Valentin, Gorica; Dusanj Janez, Gorica; Zaron Cezar Alojzij, Bracan; Gyra Ivan, Gorica; Tess Alojzij, Krmin; Zuttoni Cezar, Tapogiano; Pettarin Franc, Gradišče; Batič Franc, Sv. Križ; Soller Aleksander, Gorica; Makuc Josip, Gorica; Cigoj Josip Malovše; Paik Vincenc, Vel. Žablje Krašček Josip, Plave; Re De Anton, Gorica; Graver Mihšel, Podšabotin; Mischo Ludvik, Gorica; Fonzari Edvard, Gorica; Calot Mihael, Gorica; Lazzari Peter, Joanniz; Janesch Ivan, Gorica; Calot Janez, Gorica; Dilena Anton, Mariano; Podgornik Andrej, Vertovin; Faganel Ivan, Miren; Primas Frederik, Gorica; Mloch Anton, Tržič; Batič Anton, Gorica; Drioli Henrik, Gorica; Kožuh Anton, Osek. — Imena 9. nameštih porotnikov: Cadel Alojzij, Gorica; Zuttoni Lenart, Gorica; Malnig Anton, Gorica; Bertos Peter, Gorica; Forcessin Alfons, Gorica; Zei Josip, Gorica; Seculin Rudolf, Gorica; Petrognio Peter, Gorica; Susanna Avgust, Gorica.

— Umrl je v Gorici po dolgi, mučni bolezni pisarnovodja pri notarju dr. Pascolettiju, g. Josip Črnc. Naj v miru počiva! Pogreb je bil danes ob 3h popoldne.

— Samoumor. — Včeraj okrog 9h zjutraj si je v ulici Ponte nuovo, tam, kjer se zavije pot proti Štraciam, pred neko hišo prerezal vrat 30 letni izvošček Jožef Ušaj, stanujoč v ulici Morelli. Revez ki je bil najbrže bolalan na umu, je izkrvavel in izdihnil.

— Ukradeno kolo. — Sinoči okrog 7h zvečer je pustil tukajšnji zdravnik g. dr. Brezelj pred neko prodajalno svojo kolo. Ko se vrne v kratkem času nazaj, kolesa ni bilo več.

— Konjske težave. — Pred kratkim je neki Ozman, posestnik v Lascach pri Bledu, prodal konja nekemu Pahorju v Gorici. Pahor pa konja ni hotel vzeti, ko so ga pripeljali sem, češ da ima napake. Začela se je tožba; konja so pa ta čas spravili v hlev „pri Luni“ V pondeljek pa pride v hlev neki fant in odpelje konja. Tukajšnja policija je brzojavno obvestila o tem sosedne orožniške postaje. In res so fanta s konjem prijeli v Kanalu. V torek so ga pripeljali k sodišču v Gorico. Sedaj pa pride k sodišču posestnik Ozman sam in pove, da je fant njegov sin, ki je šel po konja na njegovo povelje, ker se noče več pravdati. Nato so fanta izpustili.

— Razpisani službi. — Dež. odbor razpisuje natečaj za eno mesto deželnega tehničnega vajenca kakor tudi za eno mesto konceptnega vajenca. Prošnje, opremljene z dokazili o avstrijs. državljanstvu, o dobrem npravnem vedenju, o dovršenih študijah, o uradni praksi, o poznanju deželnih jezikov in o morebitnih posebnih zmožnostih prosilcev, imajo se vložiti pri deželnem odboru do 30. novembra 1907.

— Izseljevanje in trgovski izvoz. — Industrijski svet v trgovinskem ministerstvu se je pečal v zadnji svoji seji tudi s pojavom velikega izseljevanja v ozir, kako naj bi tudi izseljenci v tujini pomagali trgovino podpirati in domačim izdelkom kupcev pridobivati. Trgovinsko ministerstvo se je te misli poprijelo in tako utegne tudi od te strani se kaj v prid izseljencev ukreniti. Zlaj gre vse skozi tuje roke, ali bi ne bilo mogoče z združenimi močmi pomagati izdatno izseljencem in naši trgovini pri izvozu v tuje kraje? Priporočamo našim politikom to zadevo v podporo.

— Umrl je v Gorici učiteljščnik I. Ivančič. Pogreb je bil danes zjutraj.

— 5. dragonski polk pride v Gorico.

— Poučno potovanje kranjskih kmetov. — Več kranjskih kmetov je 5. t. m. odpotovalo pod vodstvom mlekarkega nadzornika Legrarta na Tirolsko proučevati ondote živinorejske razmere.

— Najbolj zanimiva lastnost ženske. — „Katero lastnost cenite pri ženski najbolj?“ je vprašal pred kratkim popularni londonski tednik „Tit Bits“ mladeniče med svojimi bralci. List je dobil 17.300 odgovorov. Nekaj bralcev cenijo pri ženski lepoto, drugi moldečnost, tretji molčanje. To je pa ideal le nekaj moških. Večina izmed 17.300 odgovorov — nad 16.000 — se je glasila, da cenijo vprašane žensko, če zna kuhati.

Iz goriške okolice.

g Predavanje v Solkanu. — V nedeljo popoldne je v „Slov. kat. izobraževalnem društvu“ v Solkanu predaval rojak g. dr. Srebrnič o socialnem delu kat. cerkve. Poslušalcev je bilo nad 100 in so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem g. predavatelja.

g Poroka. — Včeraj se je poročil v Št. Petru pri Gorici g. Valentin Černic, posestnik, z gospo vdovo Adelindo Merzek. Čestitamo!

g Čuden slučaj. — Napredni možje so dne 27. oktobra pod varstvom občinskega pečata plesali v Šempasu pri Hamarju. — Jdli so frišne svinjske klobase! — Dva dni poprej so zagrebli na Šempaskem polju po rudečici krepano svinjo! — Dan pred plesom so našli grob odprt brez svinje!

g Iz Postojne v Šempas zanešeni legar še ni ponehal, pač pa zahteva še vedno novih žrtev. Ljudstvo se čudi, da šolski otroci brez ozira boleznih v domači hiši redno obiskujejo šolo. — Tudi góni. učiteljici šempaska in oseška ste opasno oboleli na legarju in prvo nadomestuje suplentinja góna. Murovec. — Kot žrtev legarja je umrl hrust možak — cerkovnik v Šempasu Jožef Škarabot.

Iz ajdovskega okraja.

a Iz Brjl 5. nov. Zopet se je prijel za nos naš prestavni dopisnik „Soča“ in „Primorca“ in se je prav nepremišljeno vseknil v zadnjo številko tega lista. Vi kljucek, pišete, da so pri nas tako slabe poti, da ni mogoče priti sosedu do sosedu in pravite, da še nikdar nobile tako slabih potij na Brjah. Res lepe niso naše poti, kakor so mestne ulice; a take so, kakoršne so povsod po hribih navadne. Vemo dobro, kaj je namen vašemu pisanju. Zato sta ravno sedaj poslali v liste oni lažnjivi članek, da bi s tem odgnali proč vinske kupce, ki bi se zbalii slabih poti. Ker drugače niste znali škodovati občini, ste ji hoteli škodovati s tem. A vinski trgovci, nič se ne bojte! Le pridite k nam in varno boste peljali, kakor po navadi; ni prav nobene nevarnosti. Dopisniku pa se občinarji „poklonimo“ za take lažnjive dopise. Pisali ste tudi, da sedanji starešini nimajo nobenega talenta. No, naj že bo, kakorkoli res pa je, da niso bili sedanji brejski starešini nikdar na tri oči slepi, res pa je, da so imeli nekdanji brejski možje tisto bolezen in užesih, ki ji Nemeec pravi „Durchzug“. Glede varnosti in blata ne skrbite prav nič! Le svojo službo dobro opravljajte in nikari je ne zamujajte! To bo bolje za vas. Tudi glede tistega skopanega vodnjaka ne boste imeli nobene odgovornosti. Pogovarjajte se rajši s svojim nekdanjim tovarišem B cikljem, kako sta se vozila od Rebka proti Ajdovščini. Kedar bodete pa zopet kako tožbo vlagali, vam pa popravimo pot.

Iz kanalskega okraja.

kl Za pogorelec v Bodrežu potom kn. nadšk. odr. župnija Kanal 501 K.

kl Iz D-skelj. — Kdor je šel kedaj skozi vas Deskle, je gotovo tudi opazil tisti „velikanski“ studenec, o katerem nemore natanko reči, ali teče, ali stoji, in ki pri njem poleti natočič v 1 uri kar en cel škaf vode. Naši „deputate“ so že sklenili napraviti nov vodovod. Pa kaj, ko se ne dajo „uglhati“. Enako se je godilo z zidanjem farova, za kateri so delali načrt samo 25 let. Sedaj je farovž hvata Bogu gotov. Vodovod bo pa gotovo zgrajen na ta način najmanj že v 30 letih. Glede stroškov za vodovod hočejo eni, da bi naložili troške pol na davke, pol pa „po vsem enako“; drugi pa zopet hočejo, naj obljubi vsak, kolikor hoče. Tako so se premožnejši, ki imajo po 15 repov ali še več v hlevu, baje zavzeli po 50 K, drugi, ki so nekateri čisto revni, pa naj bi dajali po 30 K. To ni pametno urejeno! Govore sicer o državni podpori, ko sede ob nedeljah pod znano murvo, a ne ukrenejo nidesar. Pečene race vam ne padejo v usta, treba je delati! Pri obč. seji večina le kima: „Da, g. župan, tako bi bilo najbolje!“ Gospodu županu se seveda ni treba brigati za vodovod, ker ima studenec na lastnem dvor šču. Sicer pravi g. obhodnik, da bi g. župana veselilo, če bi napravili vodovod v Desklah; s te dobre volje ne vidimo nikjer. Če bo šlo tako naprej, bodo imeli Deskljani le takrat vodo, ko

jo pripeljejo v sodih iz Soče. Občinarji, pazite pri prihodnjih obč. volitvah, ker veste, kje je vzrok!

Več Deskljanov.

Iz tolminskega okraja.

t Za pogorelce na Ponikvah so došli potom kn. nadšk. ordinarijata še naslednji darovi: Davin 4 K; Št. Ferjan 10 K; Gradež 25 K; Jamlje 6 K; Kanal 501; Mavhinje 4 K; Placuta v Gorici 10 K; Sempolaj 10 K; Temnica 6 K; Zgonik 10 K.

t Iz Slapa. O neznanem človeku so poročali naši listi, da je umrl v gor. bolnišnici radi hudo zastarele rane na roki. Rekli smo, da je bil to najbrže Janez Rejc iz Slapa. To je žalibog resnica. Janez Rejc se je ponesrečil pri mlaitilnici, ko je fižol mlaitil, je roko preveč notri potisnil, mu jo je mašina zgrablja. S početka se je bal iti v bolnišnico, češ, da mu roko odrežejo. Potem ko se je bolezen razvila, je bilo pa prepozno. Imel je obširno in jako lepo po- sestvo in bil spoštovan človek ter zvest pristaš katoliško-narodne stranke. Zaprta žena in dva sinova med 12. in 15. letom. Naj v miru počiva!

Iz cerkljanskega okraja.

c Cerkljanske novice. Prihodne predavanje v „Slov. kat. izobraževalnem društvu“ bude v nedeljo dne 10. t. m. po popoldanski službi božji. Predaval bude č. g. kaplan Kos: „V čegavih rokah je svetovni kapital ali o najbogatejših nevestah“. — Javna knjižnica S. k. izobraz. društva dobro deluje. Zlasti je z veseljem opazili, da mladina rada čita. Dobra knjiga je človekov prijatelj, zato čitajmo pridno! — Prodaja „Slovenca“ je prevzel trgovec Gabr. Bevč. „Slovenec“ nudi posebno v sobotnih številkah obilo raznega dobrega političnega in zabavnega gradiva iz cele slovenske domovine. Kupujmo in širimo dobre liste! — Občinske volitve so pred duri. Lanski kompromis je pokazal, da se z liberalci ne dá pametno in uspešno delovati. Zato pa naši volilci komaj čakajo volitev, da zopet pokažejo, da je liberalizmu na cerkljanskem že davno odklenkalo. Svetujemo pa da se v novo starešinstvo voli delavne, trezne in poštene može krščanskega mišljenja. Novega starešinstva čaka mnogo nujnega in važnega dela. Zato pa delavne in značajne može v starešinstvo.

c Za razstavo goveje živine v Cerknem so dne 31. okt. posestniki cerkljanskega sodnega okraja oglasili 98 goved; toda slabo vreme je zadržalo bolj oddaljene govedorejce, da niso prignali svoje govede na razstavo. Radi tega je bilo na sejmišču, kjer se je razstava vršila, dejansko le 77 goved razstavljenih v pregled, ocenitev in obdaritev. Od teh je bilo 24 bikov in bikičev, 23 krav in 30 junic.

Razstava je pokazala, da je bila letošnja živina bolj enotna glede pasme nego lani. Vsa razstavljena živina je pripadala skoraj izključno belanski pasmi. Toda živina je napravila na komisijo letos manj ugoden utis nego lani tako, da bi se skoraj zdelo, da je šel okraj v živinoreji en korak nazaj mesto naprej. V istinosti pa ni temu tako, marveč se mora ta neuspeh staviti na rovaš deloma slabemu vremenu — najlepših bikov in krav iz Šebrelj ni bilo na razstavi —, deloma pa tudi vže prej označeni okolnosti, da je letos izostala vsa lepa živina, ki ni belanske pasme.

Komisija je bila letos še precej stroga. Darila za biko so dobili le trije posestniki in sicer:

Andrej Zajc iz Pluzenj h. št. 35 prvo darilo v znesku 70 K. Ivan Hvala iz Šebrelj 92 drugo darilo 50 K. Ivan Mavri iz Cerknja št. 10 tretje darilo 30 K.

Za krave je dobil: Jernej Mlakar (Vrh Otalež 78) prvo darilo 80 K; Jakob Hadalin (Zakriz 14) 60 K; Jakob Rašpet (Bukovo 24) 40 K in Matija Lapanja (Dol. Tribuša 29) 20 K.

Za junice so dobili: Andrej Zajc iz Pluzenj št. 35 prvo darilo 50 K; Andrej Jeram iz Cerknja. Vrh 30 K in Miha Peternej iz Pluzenj št. 31 tudi 30 K.

Vrh tega so dobili n. grade po 10 K: Peternej Ivan iz Cerknja; Anton Pirih iz Straž; Jakob Hadalin iz Zakriža; Filip Peternej iz Cerknja; Anton Sabe iz Otaleža; Ivan Kofol iz Dol. Ravni;

Jakob Močnik iz Gorii; Ivan Kosmač iz Labinja in Valentin Rejc iz Labinja.

Iz kobariškega okraja.

kd Iz Krna. Tu imamo letos prav dobro letino. Posebno se je obneslo sadje; tudi drugi pridelki so dobri. Eđi- no seno je odpovedalo. Ko bi se bilo tudi seno dobro obneslo, bi letošnje leto lahko imenovali najrodovitnejše leto. Ker sena ni, bo za živino huda. Vreme je že mesec dni slabo do skrajnosti.

Iz bovškega okraja.

b Iz Bovca. — „Duhovsko obrambeno društvo“ v Ljubljani nas je obvestilo, da je priobčila zloglasna „Soča“ z dne 26. okt. 1907 št. 122 sledeče na naslov prečast. gospoda dekana obrnjene besede: „Vaši duhovni sobratje Vas obsojajo še hujše nego mi, a v obraz Vam ne upajo povedati resnice, dovolj je, da se precej ogibljuje farovža“. Na to podlo in lažljivo insinucijo odgovarjamo, da se dopisnik zelo moti, če misli, da vlada med bovško duhovščino diferencno naziranje, ter odkritosrčno izjavljamo, da gojimo do preč. gospoda dekana neomajeno zaupanje in globoko spoštovanje. O njegovi gostoljubnosti smo dovolj prepričani in nimamo nobenega povoda, da bi se ogibali njegovega farovža. Njegovo delovanje nam služi v vzgled in v marljivo posnemanje, pa tudi vsi pošteni Bovčani se ga z veseljem oklepajo.

V Bovcu, 1. novembra 1907.
Ivan Štoifa, Otilij Medveš, Fr. Andryšek, Iv. Kunšič, M. Štrukelj.

Iz komenskega okraja.

km Sesljan. (Nesreča). — Prežalostno je, kar se dogaja v tukajšnjem Faccanonijevem kamenolomu. — Čajte, komaj sedmo leto se tukaj dela, a padlo je vže 28 človeških žrtev, med tem ko pod prejšnjim podvzetnikom Caccanijem so v 11 letih bile le 3 žrtve! To so le žrtve, ki izgube življenje, koliko je pa drugih pohabljenec, ni mogoče doznati! To je preveč, — to občuti maloštevilen narod kot je naš!

In sedaj zopet jedna! V nedeljo dne 3. t. m. je metal 21. letni mladenič Milan Kačič iz Hudegaloga pri Opatjem- selu na obronku Faccanonijevega kame- noloma krajno kamenje v globino, da ne bi pri delu komu padlo na glavo. Njegov tovariš ga je držal privezanega za močno vrv. Ko je nekoliko časa opravljal to te- žavno in nevarno delo, tedaj se vdere velikanska masa kamenja, od katerega en kos preseče vrv in mladenič pade z ka- menjem vred z vrha v nad 70 m globoki kamenolom. Bil je na mestu mrtev.

To je suho dejstvo, ki se ne da utajiti.

Vsled toliko ponavljajočih se nesreč bi morala oblastva povzdigniti svoj glas in opozoriti podvzetnika na prevelike žrtve delavstva. Ali županstvo v Mavhin- jah se niti ne zaveda svoje naloge, dasi se mu znani posamezni slučajji in se vse dogaja v njegovi neposredni bližini. — Pa tudi c. kr. okr. glavarstvo v Sežani najbrže ni dovolj obveščeno o človeških žrtvah, ki jih žre Faccanonijev kame- nolom.

Zato se z javnim apelom obračamo na c. kr. okr. glavarstvo v Sežani, da

1. preišče kot kompetentna oblast dostojnost varnostnih odredb pri tako za življenje delavcev nevarnih podjetjih.

2. Naj se vpelje v interesu javne morale in koristi delavstva strogi ne- deljski, ozir. prazniški počitek.

3. Delavcu naj se da razmeroma z nevarnostjo dela tudi plačilo.

4. Ako se pri delu iz družine kdo ponesreči, naj se nakaže zaostalim do- stojna odškodnina.

Ne bo li slišalo slavno c. kr. okraj. glavarstvo tega apela, naj ve, da imamo svoje poslance, ki se bodo za to pobrigali, da čuje tudi cesarski Dunaj obupajoči glas modernih sužnjev v kamenolomih ob jadranskem morju.

km Iz Temnice. — Zdnjič smo poročali o našem učitelju. Danes naj zopet kaj povemo; saj gospodu učitelju tem se meuda dobro zdi, da ga ljudstvo smatra za liberalca. Pred nekaj časom je dobil naš učitelj neko podobo — menda po pošti. Pravijo, da je bila namenjena za šolo in da je predstavljala sv. Alojzija. Pa ne vemo, kako je to, da

je g. učitelja ta podoba tako razburila. Dejal je, da jo raztrga. Nekateri pričujoči so mu ponujali 1 krono za isto podobo le da ne bi jo raztrgal. A učitelj je rajši zavrnil kronico, le da je imel ve- selje trgati podobo. To je vso občino silno razburilo. Prav bi bilo, da g. učitelj zadevo pojasni. Šolske otroke v cerkvi ob nedeljah navadno nadzoruje županov brat, ker ni nikogar drugega, da bi jih miril. Srčno hvalo mu za to izreka cela občina, ker skrbi, da otroci niso brez nadzorstva. Sicer bi bila to vedno dolž- nost učiteljeva; a kaj hočemo gospoda siliti v cerkev, če je pa rajši kje drugje. Kaj ne gospod učitelj? Drugod je bolj lepo! Z Bogom in navidenje!

Iz sežanskega okraja.

s Namestnik princ Hohentlohe je obiskal 4. t. m. Sežano, kjer ga je pre- bivalstvo svečano sprejelo. Na županov pozdrav je princ odgovarjal slovensko. To je hvalevredno tembolj, ker je princ prvi tržaški namestnik, ki na slovenske pozdrave odzdravlja v slovenščini.

S Iržaškega ozemlja.

ta Predavanje „Slovenskega kr- ščansko-socla nega društva“ pri Sv. Ivanu pri Testu je bilo burno. Predava- nje je otvoril predsednik društva g. Čok in omenil radost o prihodu g. M. Moškerc- a iz Ljubljane; podelil je besedo g. S. H. Škerlju, kateri je nekaj omenil o več- rajšnjem shodu N. D. O. Brez nasprot- nikov tudi ni bilo. Nasprotovali so proti govoru g. Škerlja, hoteč razbiti predava- nje. V njihovem imenu je govoril g. Me- kinda, ki ni ne to, ne ono. Kadar je v naši družbi, takrat je cel svetnik in v njihovi družbi pa... Pastimo o tem in nadaljnjo predavanje.

Gospod Mhael Moškerc je predaval o delavstvu. Lepo je raztolmačil de- lavske razmere v starem, srednjem in novem veku ter označil namen društva. Končal je govor z navdušenimi besedami in vzpodbujal člane k pristopu k temu prekristnemu društvu. Nazadnje je g. predsednik predavanje zaključil in pu- stili smo organizatorje na — cedilu. Hvala M oškercu za njegov govor.

ta Požar. — Na kolodvoru južne železnice v Trstu je 5. t. m. zgorelo 58 bal bombaža, vrednega 9000 K.

Gospodarske vesti.

Obdarovanje konj na Tolminskem.

Dna 10. septembra t. l. vrnilo se je obdarovanje konj v Tolminu. Ob 10. uri predpoldne sestala se je za to določena komisija. Navzoči so bili: poveljnik glav- ne žebčarske postaje v Gradcu; povelj- nik žebčarskega oddelka iz Sela pri Ljub- ljani, gosp. conte Panigaj, gosp. vitez Tusi kot zastopnik dežele in g. zastopnik iz Istre. Navzoč je bil tudi g. c. kr. živino- zdravnik Martelanc.

Akoravno se je pripeljalo večje šte- vilo konj nego lanskega leta, vendar ne odgovarja vdeležba številu konj v našem okraju. Sicer pa se mora priznati, da je bil material boljši. Res je, da ni bilo vi- deti tako rojenih, osnaženih, in lično podkovanih konj, ter da se je na prvi pogled spoznalo, da naši posestniki ko- njereji ne znajo svojih konj tako voditi in postaviti, kakor je to dragje navadno in kakor mora biti ako se hoče napra- viti takoj dober vtis, kar je neobhodno potrebno toliko pri posameznih razstava- vah, kolikor pri prodaji sploh, bodisi na sejnu ali doma, vendar se mora priznati da se je konjereja zboljšala, ker je bilo videti večinoma konje dobro postavljene, močnejših kosti in dobrih, trdnih in zdravih kopit. Živali ki so v poletnem času na paši, posebno na pašnikih bolj strmih leg' zadobijo bolj razvite kite, trdnjše kopita, ter so sploh bolj tepežne kar znajo vpoštevatoli toliko kupovalci iz Kranj- skega in Koroškega, kolikor iz Italije, kateri take vrste konj tudi dražje plaču- jejo. V tem oziru se pri nas lahko še vedno napreduje, akoravno se je število pašnikov, posebno vsled razdelitve ob- činskih zemljišč izdatno skrólo. Pri tem se mi zdi umestno oceniti, da ima raz- delitev občinskih pašnikov večinoma do- bre posledice, ker se razleljeno zemljišče zboljša, kar se posebno lepo vidi pri Za- tolmincih, Volčanih, Idreh itd. Ima pa tudi svoje slabe strani. Tako je omejena paša spomladi, kar za naše razmere ni koristno, ker predno se odpravi spom-

ladi žival na visoke planine, skrbati je zato, da se polagoma privadi paši. Ta- kojšni prehod od suhe krme na zeleno, je nezdrav. Zato živina v prvem začetku trpi. Pomagajo si sicer razumnejši živi- norejci s tem, da navadno 14 dni pred odhodom na planine, polagajo seno in zeleno travo pomečano. To je v sedanjih razmerah najcenejši način ki pa ni iste vrednosti za razvoj in vtrjenje živine, kakor pa včinek paše na prostem kjer se žival navadi hoji in utrdi proti sla- bem vremenu, kar je posebno za teleta in junice ter za žrebeta neobhodno po- trebno. Kolikokrat se ne pripeti slučaj, da mora posestnik živine koji je pred 14 dnevi na planino gual, domov pripel- jati, da mu ne pogine. (Dalje prih.)

= Kako vzgajati mlade biko? Razmere našega kmetijstva zahtevalo, da se izboljšanje govedoreje prilagodi našim potrebam t. j., gledati je treba na to, da vzgojimo živino, katera nam daje obilo mleka in je dobra za vprego. Da to do- sežemo, začeli bodemo križati v srednjem govedorejskem ozemlju domašo govejo živino z rujavo švicarsko in v goratem govedorejskem ozemlju z belansko pasmo, kateri dve pasmi sta se priznali za naj- primernejši v teh krajih.

Znano nam je, da podedujejo po- tomci svojstva po stariših in vemo tudi, da podeduje potomec več svojtev po po očetu nego po materi. Po materi po- dedujejo potomci kvečjemu notranja svoj- stva, telesnost in obliko zadnjega dela života. Zato moramo gledati v praksi bolj na izbiranje bika nego na izbiranje krave in to tudi iz razloga, ker upliva samec na večje število potomcev. Ne glede na to, da more bik stvariti tekem enega leta nad sto telet in da more krava vredi v celem svojem življenju največ 10 do 12 telet, je priznano, da ima bik na po- tomce večji upliv, ker prenese svoja svoj- stva z večjo gotovostjo na iste, nego krava. Vsled tega moramo polagati pri govedoreji na izbiranje bika vedno ve- liko važnost; seveda je treba pri tem paziti tudi na to, kakšna je mati.

Do sedaj se ni obračala na to iz- biranje nikaka pozornost; pošiljali smo kravo k biku, da smo le dobili tele, nismo pa pazili na to, kakšen je bik, še več, peljali smo jo k biku, za katerega se je zahtevala nižja junčevina. Danes, ko se občuti tudi pri nas potreba, da se začne govedoreja racionalno pospeševati (kajti v govedoreji vidimo dohodke), mora tvoriti izbiranje starišev v obče, zlasti pa izbiranje bika podlago izboljševalne akcije, ki se pospešuje v svrhu, da se dobe v najkrajšem času potomci, ki imajo zadostiti potrebam našega kmetijstva.

Vsem je znano, da zahteva zakon o izboljšanju govedoreje, kateri ima sto- piti v veljavo, da se uporabljajo na spu- ščevalnih postajah le dopuščeni biki in sicer za srednje govedorejsko ozemlje biki rujave švicarske in v goratem go- vedorejskem ozemlju biki belanske pasme. Znano je nadalje, da primanjkuje v naši deželi bikov in bicev določenih, zgoraj navedenih pasem in da manjka potreb- nih bikov za u-tanovitev predpisanih spuščevalnih postaj, in znano je končno da se moramo zateči v Švico in na Ko- roško, da dobimo čistokrvne plemenjake v svrhu kržanja z domačim govedom.

Loterijske številke.			
2. novembra.			
Dunaj	58	6	2 45 23
Gradec	33	49	68 84 25

Tužnim in potrjim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem nad vse tužno vest, da je po jako dolgi in mučni boleznj previden s sv. zakramenti za umirajoče gospod

JOSIP ČERNE

v tork zvečer v Gospodu preminul. Pogreb zemeljskih ostankov nepo- zabnega ranjkega se bo vršil v četrtek ob 3. uri pop. iz hiše žalosti ulica Vogel št. 10 na domače pokopališče.

Gorica, dne 6. novembra 1907.

Zalujoča vd. Franciška.

Uršula in Ana Vovk

izurjene šivilje,

z dobrim spričevalom se priporočajo za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najmodernejšem kroju. Delo se izvršuje po želji tudi na domu cenj. naročevalcev, kakor tudi na svojem domu.

V Gorici Via Trieste št. 3.
Svoji k svojim!

Delavnica cerkenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban

Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franco.

Podpisana imam na prodaj kopeljni stroj

za segrevanje vode.

Marija Zidarič

ulica Torrente št. 8.

L U L U A S E F 7 6

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da ngine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Centralna posojilnica v Gorici

se je

PRESELILA

na tekališče J. Verdija št. 32.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa c. k. okrajne sodnije v Gorici z dne 6. oktobra 1907 opr. št. E ^{1907/16} se bo vršila na zahtevanje Antona Hrovatina, posestnika v Vitovljah, v svrhu delitve skupnega premoženja javna dražba Antonu Hrovatinu, Josipu Živicu, Antoniji Živic, Frančiški Živic in ndl. Bernardini Živic lastnih nepremičnin po sledečih skupinah:

- 1.) V četrtek dne 14. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Črničah zemljišče pod davčno občino Črniče, cenjeno na 202 K 60 h.
- 2.) istega dne ob 2. uri popoldne v Oseku zemljišče pod davčno občino Osek, cenjeno na 4738 K 62 h v šestih ločenih skupinah;
- 3.) v soboto dne 16. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Ozeljanu zemljišče pod davčno občino Ozeljan, cenjeno na 6970 K 38 h v eni skupini;
- 4.) istega dne ob 2. uri popoldne v Šempasu zemljišče pod davčno občino Šempas, cenjeno na 3897 K 32 h v štirih ločenih skupinah;
- 5.) v torek dne 19. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Vitovljah zemljišče pod davčno občino Vitovlje, cenjeno na 40404 K 27 h v 19. ločenih skupinah;
- 6.) v sredo dne 20. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Vitovljah ostala zemljišča pod davčno občino Vitovlje, cenjena na 15825 K 47 h v 35 ločenih skupinah.

Nepremičnine se smejo oddati tudi za dve tretjini cenilne vrednosti.

Vsak ponudnik ima položiti za vsako skupino, ki pride v dražbo 10% vadij.

Dražbene pogoje, zemljknjižne podatke in cenilne zapisnike si lahko ogleda vsak na dan dražbe na licu mesta, pred dražbo pa pri c. k. okrajni sodnji v Gorici v sobi št. 8, ali pa v odvetniški pisarni dr. D. Treota v Gorici.

ZAHVALA.

Za izkazano iskreno sočutje ob prebitki prerani smrti našega preljubega nepozabnega

JOSIPA JUVANČIČ-A,

učiteljiščenika II. tečaja v Kopru,

kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo tem potom svojo iskreno zahvalo preč. duhovščini, g. prof. Spintreju iz Kopra, g. Justin-u, vodju pripravljavnice v Podgori in vsem učiteljiščenikom.

ŽALUJOČI OSTALI.

E. N.ro 715/07.

OBJAVA.

Upošteva je nadaljevano negotovost na denarnem trgu in oziraje se na izvanredno dohajanje prošenj za posojila je sklenil kuratorij podpisanega zavoda znižati vnovič merilo za eskompt zastavnih pisem od dosedanjega merila 95% njihove nominalne vrednosti na 94% za posojila, ki ne presegajo 20.000 K, in na 93% za posojila nad 20.000 K.

V Gorici, 24. oktobra 1907.

Ravnateljstvo deželnega hipotečnega zavoda.

Vinski semenj.

Letos obrodila je vinska trta v dornberški občini prav dobro. Posebno dobrot vina je izborna. Da si nabavijo vinokupci na lahek način in po primerni ceni dobro kapljico, priredita podpisano županstvo in vinorejsko društvo dne 9., 10. in 11. novembra **vinsko razstavo in vinski semenj**, na katerem bodo zbrani uzorci raznih vin naše občine. Obenem bodo kupcem na razpolago tudi cene teh vin. Ker bodo posestniki doma, sklene lahko vsak kupec kupčijo na podlagi uzorca v razstavi ali tudi pri sodu. S tem se torej nudi kupcem posebno ugodna prilika, da pokušajo v kratkem času mnogo vin.

Na sejmu bode na razpolago kupcem poseben strokovnjaški odbor, ki bode na zahtevo ocenjeval vina.

Za pristnost razstavljenih vin jamči županstvo in vinorejsko društvo.

Vaše blagorodje se vabi k udeležitvi ter nakupu rujnega vipavca. Dornberg je postaja vipavske železnice in 10 minut oddaljen od postaje Prvačina na novi državni železnici.

Dornberg, dne 18. oktobra 1907.

ŽUPANSTVO DORNBERG.
VINOREJSKO DRUŠTVO DORNBERG.